

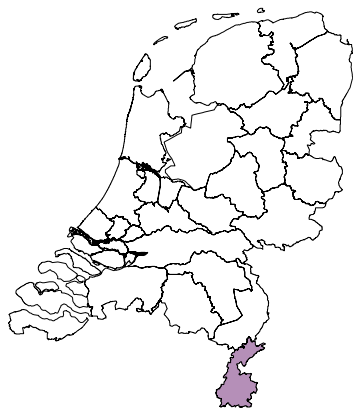
Tabel 2

Mannetjesorchis *Orchis mascula*

Lage tot middelhoge orchidee. De bovenkant van de bladeren is sterk glanzend en soms gevlekt. De stengel is naar boven toe paars getint. De bloemen zijn vaak diep paarsrood, soms lichter van kleur.

Foto: Rob van de Haterd/
Bureau Waardenburg

- soort niet aanwezig
- soort (recent) aanwezig

2

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Niet maaien.
Schonen	Zie gedragscode
Baggeren	Zie gedragscode
Begrazen	Zie gedragscode
Snoeien/dunnen	Zie gedragscode
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant met ruime hoeveelheid grond uitgraven en zo snel mogelijk overzetten op een geschikte locatie, onder begeleiding van een deskundige.
Onderhoud verhardingen	Zie gedragscode

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode
Verwijderen bovengrond/ graafwerkzaamheden	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant met ruime hoeveelheid grond uitgraven en zo snel mogelijk overzetten op een geschikte locatie, onder begeleiding van een deskundige.
Sloop kunstwerken en gebouwen	-
Bouwactiviteiten	-
Afdammen/dempen/vergraven	-
Groeiplaats	Plant van struwelen en open bossen, doorgaans op kalkrijke bodems. Groeit meestal in de halfschaduw, bij uitzondering in open kalkgrasland.

Leefwijze door het jaar heen Overblijvend (meerjarig). Bovengrondse delen sterven in de winter af. De bloeiperiode is eind april-begin juni en daarmee is de mannetjesorchis samen met harlekijn de vroegst bloeiende van de orchideeën. De soort vormt zaad dat via de wind wordt verspreid in juni-augustus.

- Aanbevelingen
- Voorkomen dat de bodem oppervlakkig sterk uitdroogt, bijvoorbeeld als gevolg van kap.
 - Voorkomen dat groeiplaatsen dichtgroeien met dicht struikgewas.
 - Voorkomen inwaai en ophoping van slecht afbreekbaar, verzurend strooisel, bijvoorbeeld van eik.
 - Cyclisch en selectief hakhoutbeheer van middenbossen waarin de soort voorkomt.

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Mannetjesorchis *Orchis mascula*

Belang waterschapspopulaties	Ondergeschikt belang.
Verspreiding binnen Nederland	De plant was ooit de meest algemene orchideesoort in Zuid-Limburg maar is daar nu schaars. De soort komt voor in hellingbossen en in oude kalkgroeven waar (beperkt) mergel gewonnen is. Zij is verder ooit aangetroffen op schelpkalk bij Winterswijk en in de Hollandse duinen maar is hier verdwenen.
Status Rode lijst	Ernstig bedreigd
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	-
FF-wet	Tabel 2
Bronnen	Van der Meijden, 2005. Weeda <i>et al.</i> , 2003. Kreutz & Dekker, 2000. Websites: flora.instatat.be ; www.minlnv.nederlandsesoorten.nl ; www.soortenbank.nl